

Nr 38.

Ankom till riksdagens kansli den 31 mars 1943 kl. 2 e. m.

Utlåtande i anledning av väckt motion om rätt för e. o. riksgäldsvaktmästaren M. Sandberg att för löneklassplacering tillgodoräkna sig viss föregående anställning.

I en inom andra kammaren under nr 254 väckt motion, som hänvisats till bankoutskottets förberedande handläggning, har fru *Gustafson* jämte tre av kammarens övriga ledamöter hemställt, att riksdagen måtte medgiva e. o. riksgäldsvaktmästaren Karl Gustaf Manfred Sandberg rätt att för placering i löneklass vid tillträddandet av innehavande extra ordinarie befattning samt sedermera för uppflyttning i högre löneklass i samma befattning tillgodoräkna sig den tid, varunder han innehaft anställning hos riksdagen och kyrkomöte.

Till stöd för det i motionen väckta förslaget anföres följande:

»Från och med den 1 juli 1942 antogo fullmäktige i riksgäldskontoret e. o. nattvakten vid riksdagens hus M. Sandberg att vara e. o. riksgäldsvaktmästare i lönegraden Eo 7. I enlighet med bestämmelserna i 8 § 5 mom. i icke-ordinariereglementet för riksdagens verk angående placering i högre löneklass vid tillträddandet av e. o. befattning av tjänsteman med föregående långvarig statsanställning gjorde fullmäktige framställning hos delegerade för riksdagens verk om att Sandberg skulle äga tillgodoräkna sig viss föregående anställning hos riksdagen, riksdagens hus och kyrkomötet. Med hänvisning till de principer, som i liknande fall tillämpas vid allmänna civilförvaltningen, beslöto delegerade att lämna framställningen utan bifall.

Sandberg, som är född den 10 mars 1898 och under åren 1914—1922 varit anställd vid flottan, har alltsedan 1934 bestritt en e. o. nattvakts-tjänst vid riksdagens hus med placering i 3:e lönegraden för e. o. tjänstemän. Vidare har han under riksdagstid åren 1923 och 1925—1927 tjänstgjort såsom extra portvakt samt åren 1928—1934 såsom vaktmästare å tryckeriexpeditionen under riksdagar och kyrkomöten. Under åren 1934—1938 skötte han vaktmästarsysslan jämsides med nattvaktstjänsten, men efter sistnämnda år har han beviljats ledighet under riksdagarna från nattvaktsysslan.

Då Sandberg sökte anställning i riksgäldskontoret, torde han ha räknat med, att avlöningen som e. o. riksgäldsvaktmästare icke skulle understiga vad han under en följd av år uppburit på grund av sin anställning hos riksdagen, riksdagens hus och kyrkomötet. I denna uppfattning måste han ha styrkts, då riksdagen år 1936 medgivit rätt för riksgäldsvaktmästaren Nils Lundin att för placering i löneklass få tillgodoräkna sig anställning vid riksdagens tryckeriexpedition. Sannolikt har även inverkat på Sandbergs ställningstagande vetskapen om att en planerad — nu genomförd —

omläggning av nattbevakningen i riksdagshuset skulle underlättas, om han frånträdde sin befattning som e. o. nattvakt. Fullmäktige i riksgäldskontoret hava också i sin framställning till delegerade framhållit, att det syns dem angeläget, att Sandberg icke skulle lida avlöningsminskning.

De av delegerade åberopade principer, som tillämpas i liknande fall, torde avse det förhållandet, att Sandberg innehade en e. o. befattning i 3:e lönegraden och från denna *befordrades* till Eo 7. Bestämmelsen i 8 § 5 mom. i icke-ordinariereglementet har ansetts gälla *första* tillträdet av e. o. befattning och skulle sålunda icke vara tillämplig på Sandbergs fall.

Det torde emellertid vara otvivelaktigt, att Sandbergs tidigare tjänstgöring i riksdagen varit avgörande vid hans anställande som e. o. vaktmästare. Hans tjänstgöring som nattvakt har varit av helt annan art och kan mera anses ha varit en bisyssla än tjänstgöringen vid riksdagens tryckeriexpedition beroende på det särskilda förhållandet, att riksdagen ej har arbete åt sina tjänstemän under hela året. I flera år skötte Sandberg även bägge tjänsterna samtidigt. Endast den omständigheten att befattningen som nattvakt varit extra ordinarie, har hindrat Sandbergs högre löneklassplacering. Om han däremot endast haft tillfällig anställning som nattvakt eller enbart tjänstgjort i riksdagen, skulle något formellt skäl ej kunnat åberopas för avslag å fullmäktiges framställning.»

Förenämnda 8 § 5 mom. i icke-ordinariereglementet för riksdagens verk är av följande lydelse:

»Finner vederbörande myndighet eljest beträffande tjänsteman, som tillträder extra ordinarie befattning, med hänsyn till föregången långvarig statsanställning och därunder åtnjuten avlöning synnerliga skäl föreligga för placering i högre löneklass än den, till vilken han enligt stadgandet i 7 § 1 mom. skulle hänföras, har myndigheten att underställa frågan om löneklassuppflyttningen delegerades prövning.»

Såsom den i motionen lämnade utredningen utvisar, har Sandberg vid befordran den 1 juli 1942 till e. o. riksgäldsvaktmästare i 7:e lönegraden enligt 7 § 1 mom. icke-ordinariereglementet för riksdagens verk placerats i 6:e löneklassen. En av fullmäktige i riksgäldskontoret hos delegerade för riksdagens verk gjord framställning, att Sandberg skulle jämlikt stadgandet i ovan intagna 8 § 5 mom. av samma reglemente placeras i högre löneklass med hänsyn till sin föregående anställning hos riksdagen och kyrkomöte, har lämnats utan bifall av delegerade. Härvid ha delegerade hänvisat till de principer, som i liknande fall tillämpas vid allmänna civilförvaltningen. Nyssnämnda stadgande, vilket har sin motsvarighet i det inom statsförvaltningen gällande avlöningsreglementet för icke-ordinarie tjänstemän (civila icke-ordinariereglementet), medgiver nämligen icke något tillgodoräknande av tjänstgöring under sådana förhållanden, som föreligga i nu förevarande ärendet. Stadgandet, som uttryckligen är begränsat till sådana fall, då tjänsteman tillträder första extra ordinarie anställning, kan överhuvud taget icke tillämpas på Sandberg, som vid befordran till lönegraden Eo 7 redan innehade e. o. befattning i 3:e lönegraden. I motiveringen till

Utskottet.

här ifrågavarande stadgande i civila icke-ordinariereglementet utsäges dessutom, att med stadgandet avses särskilt de fall, då en tjänst innehavare under ett avsevärt antal år innehaft statsanställning utanför den vanliga tjänstemannakarriären och med större avlöningsförmåner än som skulle tillkomma honom i den extra-ordinarie tjänsten.

Av det anförda framgår, att frågan om Sandbergs löneklassplacering redan prövats och avgjorts i den ordning, som fastställts av riksdagen och med tillämpning av i avlöningsreglementet givna föreskrifter. Den föreliggande motionen innebär, att riksdagen i detta särskilda fall skulle dispensera från dessa föreskrifter. Utskottet kan för sin del med hänsyn till konsekvenserna icke tillstyrka en sådan åtgärd. Ett bifall till motionen skulle nämligen kunna åberopas av andra tjänstemän, som i likhet med Sandberg före befordran till högre lönegrad och vid sidan av sin stats-tjänst innehaft anställning hos riksdagen eller ock innehaft annan arvodes-tjänst eller bisyssla. Det förhållandet, att riksdagen tidigare i några fall medgivit tillgodoräknande av tjänstgöring hos riksdagen för uppflyttning i löneklass, saknar numera betydelse, sedan i och med 1939 års lönereglering rätten att tillgodoräkna föregående likvärdig tjänstgöring i princip borttagits.

Under åberopande av det anförda får utskottet avstyrka bifall till den väckta motionen och hemställer alltså,

att förevarande motion II: 254 icke må till någon riksdagens åtgärd föranleda.

Stockholm den 30 mars 1943.

På bankoutskottets vägnar:

HARALD ÅKERBERG.

Vid förestående ärendes slutbehandling inom utskottet hava närvarit
från f ö r s t a kammaren: herrar *Sandén, Sundvik, Sylwan, Lindbärg, Bodin* och *Johansson* i Fårekulla*;

från a n d r a kammaren: herrar *Svedman**, *Andersson* i Falkenberg, *K. A. Westman, Hall, Andersson* i Munkaljungby, *Eriksson* i Sandby och *Söderdahl*.

* Ej närvarande vid utlåtandets justering.